

ВІДГУК

**офіційного опонента, доктора педагогічних наук, професора
В.М. Лабунця на дисертацію Лю Шуай «Інструментально-
виконавська підготовка студентів педагогічних університетів на
основі асоціативного поєднання мистецької інформації»,
представлену на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії в
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта
(музичне мистецтво) спеціалізованою разовою вченовою радою в
Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова**

В умовах сьогодення зростає потреба суспільства у висококваліфікованих педагогічних кадрах, які забезпечують якість навчання, шукають оптимальні шляхи розвитку здібностей учнів і спроможність орієнтуватися у потоці музичної інформації. Все це потребує активного пошуку нових резервів підготовки педагогічних кадрів, котрі здатні до реалізації висунутих вимог.

Інструментально-виконавська підготовка вчителя музичного мистецтва відноситься до основних фахових дисциплін у педагогічних університетах, залежить від сформованого музичного мислення, розвинutoї уяви, фантазії, художньої асоціації студентів. Музично-слухова активність виступає основою всього музично-виконавського процесу. У цьому контексті, безумовно, актуальним і доцільним є дослідження Лю Шуай, в якому порушено проблему формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації.

Автором роботи розв'язання цієї проблеми реалізовано шляхом науково-теоретичного обґрунтування, розроблення, упровадження та

експериментальної перевірки методичної стратегії організації інструментально-виконавської підготовки студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації.

У вступній частині дисертації чітко визначено об'єкт, предмет, мету, завдання та інші наукові рубрики дослідження, подано матеріал щодо апробації експериментальних матеріалів тощо.

У першому розділі роботи здійснено аналіз сучасного стану розробленості досліджуваної проблеми, висвітлено погляди сучасних вітчизняних та східних науковців щодо досліджуваного феномена, крізь призму дотичних понять «асоціація», «мистецька інформація», «інструментально-виконавська підготовка студентів педагогічних університетів», «асоціативне поєднання мистецької інформації», «художнє сприйняття», «художнє мислення», «професіоналізм», «майстерність».

У дисертаційному дослідженні дисертанту надає власне визначення поняття «інструментально-виконавської підготовки студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації» як системи організації навчально-пізнавальної та творчо-виконавської діяльності студентів, яка забезпечує формування особистісних компетентностей майбутнього вчителя у музично-виконавському, методико-педагогічному напрямі виконавської підготовки педагогічного спрямування, відповідно до високого рівня розвинутості образно-асоціативного мислення та творчої уяви майбутнього фахівця.

Розроблена компонентна структура інструментально-виконавської підготовки студентів педагогічних університетів подана Лю Шуай у єдності мотиваційно-ціннісного, компетентно-знаннєвого та творчо-виконавського структурних компонентів. Охарактеризовано сутнісні ознаки кожного із структурних компонентів.

У другому розділі дослідження конкретизовано й охарактеризовано принципи формування інструментально-виконавської підготовленості

студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації: суб'єктної взаємодії, інформаційної відкритості та доступності, креативності, цілісності та структурності, системності та послідовності.

Педагогічні принципи логічно доповнюються обґрунтованими педагогічними умовами, а саме: створення ситуації успіху з налаштуванням на активне сприйняття й усвідомлення музичного твору; забезпечення впровадження проблемних педагогічних ситуацій у навчальний процес, спрямованих на розвиток асоціативного мислення; створення середовища інтеграції мистецьких знань на основі комп’ютеризації процесу здобуття необхідної мистецької інформації; організація розширеного середовища самостійної роботи студентів.

Заслуговує на схвалення варіативне застосування *методичного інструментарію*, який ґрунтуються на групах методів, визначених автором: методи розвитку інтересу до навчально-виконавської діяльності, методи з формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації. Основу педагогічного інструментарію склали теоретичні методи аналізу, синтезу, узагальнення, порівняння, абстрагування, класифікації, за допомогою яких відбувалась активізація однайменних мисленнєвих дій та операцій як основи асоціативного поєднання мистецької інформації.

Формування означеного феномена здійснено у три етапи (інформаційно-мотиваційний, асоціативно-синтетичний та творчо-креативний), на кожному з яких застосовано доцільні методи.

У третьому розділі дослідження проведена експериментальна робота по формуванню інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації. Переконливі дані експериментального

дослідження підтверджено методами математичної статистики, які довели ефективність авторської методики формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації. Мета дослідження досягнута, завдання виконані, що підтверджують висновки дисертації. Усі отримані автором результати є новими, достовірними та належно обґрунтованими і повною мірою відображені у публікаціях автора у фахових виданнях.

Робота логічно структурована відповідно до поставлених завдань дослідження і сформульованих висновків, має широку джерельну базу, яка висвітлює грунтовність вивчення проблеми та доцільність запропонованих шляхів її вирішення, що свідчить про належний рівень обґрунтованості представлених наукових положень дисертації.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що: вперше проведено науковий аналіз проблеми формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації; теоретично обґрунтовано, визначено сутність і сформульовано авторське визначення досліджуваного феномена; конкретизовано компонентну структуру, критерії та показники сформованості даної підготовленості, а також охарактеризовано високий, середній та низький рівні її сформованості; обґрунтовано педагогічні умови, наукові підходи формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів для упровадження й реалізації у процесі інструментальної підготовки музично-педагогічних ЗВО; розроблено і упроваджено у процес інструментальної підготовки модель методики формування досліджуваного феномена.

Практичне значення результатів дослідження полягає у розробці методики цілеспрямованого формування інструментально-виконавської

підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєдання мистецької інформації; можливості використання матеріалів дослідження в музично-педагогічній освіті як України, так і Китаю з урахуванням національних і ментальних особливостей. Викладені у дослідженні методичні положення дозволяють поглибити сучасне розуміння теорії і практики інструментальної підготовки студентів в ЗВО музично-педагогічного профілю. Вони можуть використовуватися для оновлення змісту таких навчальних предметів як «Музичний інструмент» (фортепіано) і «Концертмейстерський клас», а також для створення навчально-методичних посібників і методичних рекомендацій для студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів з метою удосконалення їх підготовки до формування музично-слухових уявлень учнів у процесі їх фортепіанного навчання, як методологічного базису всього процесу навчання гри на фортепіано в закладах початкової мистецької освіти.

Результати дослідження достатньо апробовано на конференціях різних рівнів. Висновки та результати повною мірою відображені у 5 публікаціях автора, з яких: 3 статті у фахових періодичних виданнях України з педагогіки, 1 стаття в зарубіжному періодичному виданні, 1 стаття у збірниках матеріалів міжнародних наукових конференцій.

Текст дисертації викладено доступною мовою, сучасним науковим стилем з критичним аналізом та висновками. Основні положення та висновки дисертації отримані автором самостійно.

Якісно проведена статистична обробка порівняльних результатів дослідження не тільки підтвердила ефективність проведеної поетапної методики, але дозволила стверджувати про необхідність її екстраполяції.

Незважаючи на загальну позитивну оцінку дисертації хочемо зробити деякі зауваження та побажання, а саме:

1. Розкриваючи теоретико-методологічні основи дослідження, слід було б більш конкретизувати наукові підходи, які були визначені автором до формування досліджуваного феномена.
2. На нашу думку, в експериментальній роботі треба було б більше висвітлити застосування визначених дисертанткою методів навчання.
3. Доцільно було б більш повне висвітлення впровадження різноманітних методів формування інструментально-виконавської підготовленості студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації в умовах багаторівневої мистецької освіти у вищій школі.
4. Акцентування уваги потребують визначені автором принципи формування досліджуваного феномена.
5. Доцільно було б конкретизувати та уточнити висновки до кожного розділу, вони, на нашу думку, є занадто розширеними.

Однак, висловлені зауваження і побажання не впливають на загальну високу оцінку виконаної дисертаційної роботи.

ВИСНОВОК: враховуючи актуальність, новизну, оригінальність, завершеність і цілісність дисертації «Інструментально-виконавська підготовка студентів педагогічних університетів на основі асоціативного поєднання мистецької інформації», вагомий внесок дослідника в теорію і практику сучасної вищої музичної освіти, зміст і оформлення результатів дослідження, що відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 і «Порядку присудження наукового ступеня та присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» щодо

написання робіт такого типу, а її автор Лю Шуай заслуговує на присудження наукового ступеня вищої освіти доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, професор,
декан педагогічного факультету
Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка

Віктор ЛАБУНЕЦЬ

